

TANTÁRGYI ADATLAP

Pszichológia

BMEGT52A502

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

Pszichológia

Azonosító

BMEGT52A502

A tantárgy jellege

részidős képzés kontaktórás tanegysége

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	18
Gyakorlat	10
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés

(minőségértékelés)

típusa

vizsgaérdemjegy

Kreditszám

7

Tantárgyfelelős

Neve *Beosztása* *Email címe*

Dr. Séllei Beatrix egyetemi docens sellei.beatrix@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Ergonómia és Pszichológia Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar-HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: Szakoktató BSc

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: 0

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2026.06.24.) az 580483/15/2026 iktatószámon hozott határozatával, amely érvényes 2026.06.24-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék azokat a pszichológiai jelenségeket, amelyek hatással vannak a tanulási- tanítási folyamatokra. A tárgy másik célkitűzése, hogy megmutassa a pszichológiai ismeretek hogyan járulnak hozzá az oktatói munka hatékonyságához.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Ismeri a személyiséget magyarázó elméleti megközelítéseket és fejlődési modelleket.
2. Tájékozott a serdülőkor és a fiatal felnőttkor fejlődési szakaszainak pszichológiai sajátosságaiban.
3. Ismeri a szocializáció folyamatát, mechanizmusait, a család, a kortársak, a pedagógus szocializációban betöltött szerepét.
4. Átfogó ismeretei vannak a megismerő folyamatokról (figyelem, tanulás, emlékezés) és fejlesztési lehetőségeiről.
5. Ismeri a motiváció szerepét, az iskolai teljesítménnyel való kapcsolatát.
6. Átfogó ismeretei vannak az érzelmeket magyarázó elméletekről, az érzelmek szerepéről az iskolai teljesítmény alakulásában.
7. Ismeri a csoport fejlődés folyamatát, a csoportjelenségeket, a csoport hatását a teljesítményre, a csoporton belüli kapcsolatok feltárására alkalmas legfontosabb pszichológiai módszereket.
8. Átfogó ismeretei vannak a pedagógus szerepéről, az oktató-diák kapcsolat jellegéről, az oktatói feladatok pszichés háttéréről.
9. Ismeri az iskolai konfliktusok kezelésének lehetőségeit, tájékozott a serdülőkori devianciákkal kapcsolatban.

Képesség

1. Képes a diákok személyiség fejlődését befolyásoló tényezők megértésére és empatikus odafordulásra.
2. Képes az életkori jellemzőket figyelembe venni az oktatandó anyag tervezésekor és tanításakor.
3. Képes a csoporthelyzetben előforduló jelenségek hátterét megérteni és az elsajátított ismereteket alkalmazni a gyakorlatban.
4. Képes az ismeretek birtokában a diákjaival megfelelő minőségű kapcsolatot kialakítani, a tanulók egyéni különbségeit és fejlesztendő területeit felismerni.
5. Képes a szakmai szerephez kapcsolódó elvárások teljesítésekor a pszichológiai ismereteket alkalmazni.

Attitűd

1. Nyitott, érzékeny a tanulók problémái és egyéni igényei iránt.
2. Motivált az új ismeretek megszerzésére, és törekszik azok beépítésére a szakmai munkájába.
3. Együttműködő a feladatok végzése során.
4. Előítéletektől mentesen igyekszik az oktatási helyzeteket kezelni

Önállóság és felelősség

1. Szakmai önreflexió és önkritika jellemző rá.
2. Felelősséget vállal a saját munkájáért.
3. Nyitottan fogadja a megalapozott kritikai észrevételeket.
4. Gondolkodásában a különböző szakmai területek ismereteinek összekapcsolása jelenik meg.

Oktatásmódszertan

Előadások, prezentációk, egyéni és csoportmunkák, kommunikáció írásban és szóban, IKT eszközök és technikák használata, viták,

önállóan készített feladatok.

Tanulástámogató anyagok

- Kötelező irodalom – compulsory literature:
- N. Kollár Katalin, Szabó Éva (szerk.) (2017). Pedagógusok pszichológiai kézikönyve. I-III. kötet. Budapest: Osiris Kiadó
- Ajánlott irodalom – suggested literature:
- Aáry- Tamás Lajos, Aronson, J. (szerk.) (2010): Iskolai veszélyek. Budapest: CompLex Jogi és Üzleti Kiadó.
- Aronson, E. (2009): Columbine után. Az iskolai erőszak szociálpszichológiája. Budapest: AB Ovo Kiadó.
- Balogh László (2006): Pedagógiai pszichológia az iskolai gyakorlatban. Budapest: Urbis Kiadó
- Ferenczi Zoltán (2003): Drogprevenció, pedagógus, iskola. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó
- Kósáné Ormai Vera, Horányi Annabella (2006): Mi, pedagógusok. Kérdések önmagunkhoz. Budapest: Flaccus Kiadó
- Kósáné Ormai Vera (2015). A mi iskolánk. nevelépszichológiai módszerek az iskolai belső értékelésében. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó
- Mérei Ferenc (1996): Községek rejtett hálózata. Budapest: Osiris Kiadó
- Mészáros Aranka (szerk.) (2004): Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó.
- N. Kollár Katalin, Szabó Éva (Szerk.) (2004): Pszichológia pedagógusoknak. Budapest: Osiris Kiadó
- Paksi Borbála, Demetrovics Zsolt (szerk.) (2011): Drogprevenció és egészségfejlesztés az iskolában. Budapest: L'Harmattan Kiadó
- Ranschburg Jenő (2010): A mélységből kiáltok. Depresszió, öngyilkosság és kábítószer a serdülőkorban. Budapest: Saxum Kiadó.
- Tóth László (2004): Pszichológiai vizsgálati módszerek a tanulók megismeréséhez. Debrecen: Pedellus Kiadó
- Vajda Zsuzsanna, Kosa Éva (2005): Neveléslélektan. Budapest: Osiris Kiadó

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése évközi beadandó dolgozat, a foglalkozásokon tanúsított aktív részvétel és a félév végi írásbeli vizsga alapján történik.

Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: 1. Részteljesítmény-értékelés (írásbeli dolgozat): a tantárgy tanulási eredményeinek értékelési módja egy írásban beadott dolgozat formájában. A dolgozat alapvetően a megszerzett ismeretekre és azok gyakorlati alkalmazására irányul. Az egyénileg készített dolgozat tartalmát, követelményeit, beadási határidejét és értékelési módját a tantárgy felelőse határozza meg. 2. Részteljesítmény-értékelés (órai aktív részvétel): aktív részvétel a gyakorlatok során, amely a feladatok teljesítésével kerül értékelésre. B. Vizsgaidőszakban végzett teljesítményértékelés (vizsga) A vizsga elemei: 1. Írásbeli teljesítményértékelés (vizsga) a félév során tárgyalt témakörök ismereteinek számonkérése és gyakorlati alkalmazásának ellenőrzése online írásbeli vizsga formájában.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- részteljesítmény értékelés (írásbeli dolgozat): 20
- órai aktív részvétel : 10

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

- online írásbeli vizsga: 70

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Az aláírás megszerzésének feltétele, hogy a 3.3. pont szerint megszerezhető pontszám legalább 50%-át elérje a hallgató.

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	96
Jeles	88–95%
Jó	76–87%
Közepes	63–75%
Elégéséges	50–62%
Elégtelen	50% alatt

Javítás és pótlás

A javítás és pótlás rendjét mindig a hatályos TVSZ szabályozza.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt	28
tanórákon	
órai részvételre	28
felkészülés	
beadandó dolgozat	56
elkészítése	
kijelölt írásos	38
tananyag önálló	
elsajátítása	
írásbeli vizsgára	60
felkészülés	
Összesen	210

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőt véleményezése után jóváhagyta dr. Bodrogi Bence Péter oktatási dékánhelyettes 2026.05.04-én. Érvényes 2026.05.04-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll.

- 1 A pszichológia nézőpontjai, modern irányzatai.
- 2 A személyiség elméleti megközelítései, fejlődési modellek.
- 3 Pszichológiai módszerek a tanulók megismeréséhez.
- 4 A szocializáció folyamata, a család, az iskola szerepe.
- 5 A kötődés, nevelés stílus hatása a személyiségfejlődésre.
- 6 A serdülőkor és a fiatal felnőttkor pszichológiai jellemzői.
- 7 A kortársak szerepe, a társas kapcsolatok alakulása, csoportfolyamatok.
- 8 A társas kapcsolatok fejlesztésének lehetőségei, közösségépítés.
- 9 Aktivációs szint és figyelem Tanulás és emlékezés.
- 10 A figyelem fejlesztési lehetőségei Tanulási stílus, tanulási szokások, emlékezet fejlesztési lehetőségei.
- 11 Érzelmek és motiváció (teljesítmény motiváció). Konfliktusok az iskolában, konfliktuskezelési lehetőségek.
- 12 Érzelmi intelligencia, félelem és szorongás az iskolában.
- 13 Az iskolai erőszak kérdése.
- 14 Az oktatói szerep: hatalom és tekintély problémái.
- 15 Vezetés, fegyelmezés, értékelés. Pedagógus mentálhigiéné, szakmai ártalmak.
- 16 A kiégés prevenciója.
- 17 Az átlagtól eltérő tanulók az iskolában, serdülőkori devianciák.
- 18 A pedagógus lehetőségei a serdülőkori problémák prevenciójában.

További oktatók

Rácz-Mészáros Ágnes Megbízott előadó agnes.raczmeszaros@gmail.com

Dr. Kapusy Katalin egyetemi adjunktus kapusy.kata@gtk.bme.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Ergonómia és Pszichológia Tanszék vezetője hagyja jóvá.